

Posouzení disertační práce Andrey Sloupové *Galerie umění a akviziční politika v době normalizace*

Předložená disertační práce velmi dobře obohacuje podmínky a souvislosti úseku dějin českého umění v průběhu sedmdesátých a osmdesátých let 20. století. Autorčino východisko je zdůvodněno metodicky vzniklým protikladem mezi tzv. oficiální, tedy politicky zdůvodněnou výtvarnou „produkcí“ a tvorbou, která navazovala na již vžitá pojetí výtvarného vyjadřování, jehož se logicky ujala poválečná umělecká generace. Metodicky vychází ze sledování výstavních možností (či spíše nemožností) této tvorby a překážek, jež bránily jejímu zařazení mezi akvizice stávajících galerií umění. Pečlivý průzkum poskytuje přehled místních, okresních i oblastních institucí s odkazy na jejich vznik a především fungování v daném časovém úseku. Přestože je kladen důraz na tzv. volné umění, škoda, že je pomínuta úloha a činnost Uměleckoprůmyslového muzea, která by celkovou situaci dokreslila. Záslouhou péle a rozmyslu autorky jsou zveřejněna politická rozhodnutí o provádění tzv. normalizace ve škále od místních po ministerská, přibližující byrokratickou stránku ideologické diktatury. Vznikl náročný text, který třeba číst v úzké souvislosti s poznámkami pod čarou, z nichž vyplývají souvislosti doby (za marginální třeba pokládat chybějící poznámku 451 na str. 138.) Zvláště cenné je hodnocení názorů a činů jednotlivých galerijních pracovníků v čele s oprávněnou rehabilitací osobnosti Jiřího Kotalíka v čele Národní galerie. (Možná by k plastickému líčení přispělo též vyjmenování osobností, které vzdor nátlaku odmítly připojit dodatečně svůj podpis k tzv. Antichartě.) Nejsou citacemi opomenuty ani postoje a textová vyjádření představitelů normalizace, kostrbatě interpretující politiku Komunistické strany. Oprávněně doplňuje celkový obraz situace rozpuštění liberálního Svazu výtvarných umělců, který nahradil nový Svaz, založený podle politických kritérií a poskytující svým členům vhodné zisky. Hlediska umělecká a mravní se vzájemně prostupovala, jak je v textu doloženo.

S přihlédnutím k systematickému zpracování daného období, včetně uvedení málo známých archivních zdrojů, s odkazem na pečlivě provedený průzkum a jmenovitý přehled galerijních sbírek (včetně datace jejich vývoje), vykreslení odlišného osudu uvedených institucí a hodnocení činnosti galerijních pracovníků navrhuji kromě schválení disertační práce i její ohodnocení nejvyšším stupněm.

Praha, srpen 2016 Doc. PhDr. Jiří Šetlík, CSc